

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**ПРОБЛЕМИ ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ
ТА КРИЗОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**DISASTER AND CRISIS PSYCHOLOGY
PROBLEMS**

Науковий журнал

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 24824–14764ПР, видане 27.04.2021 року Міністерством юстиції
України

Журнал має категорію "Б" та входить до Переліку фахових видань України зі
спеціальності 053 - психологічні науки
(наказ МОН України № 530 від 06.06.2022 р.)

Електронна сторінка видання - <http://dcpp.nuczu.edu.ua>

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

✓ екстремальна психологія	✓ кризова психологія
✓ психореабілітація	✓ психокорекція

2023-1(5)

Зміст

ЕКСТРЕМАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

<i>Андрій Булайтіс</i> Психологічні особливості стрес-факторів професійної діяльності працівників піротехнічних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій	5
<i>Олександр Данілін</i> Адаптація військовослужбовців до умов війни: досвід США та нові виклики для України	18
<i>Вячеслав Кононович, Дмитро Усачов</i> Підвищення рівня стресостійкості курсантів – одне з напрямків виховної роботи у закладах вищої освіти ДСНС України	27
<i>Яніна Мацегора, Олександр Колесніченко, Ігор Приходько, Максим Байда</i> Особливості військових цінностей у військовослужбовців-учасників бойових дій з посттравматичними стресовими реакціями	36
<i>Владислав Платонов</i> Психомоторні якості особистості в переліку професійно-важливих якостей фахівця піротехнічного підрозділу	51
<i>Ivan Romarenko</i> Determination conceptual possibilities of the development of the phenomena of professional and psychological well-being among specialists of the State Emergency Service	62
<i>Тетяна Сальнікова</i> Особливості складових Я-концепції учасників бойових дій	73

КРИЗОВА ПСИХОЛОГІЯ

<i>Ніна Литовченко, Катерина Боришкевич</i> Особистісні особливості переживання екстремальної ситуації	83
<i>Оксана Лич, Олена Ічанська, Олеся Гірчук</i> Особливості переживання самотності молодими жінками під час війни	97
<i>Ліна Перелигіна, Діана Похілько</i> Зміни смисложиттєвих орієнтацій особистості під впливом пандемії COVID-19	107

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

<i>Марина Тімченко</i> Дихальні вправи та їх використання під час відновлення організму та психіки осіб, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру	119
--	-----

Редакційна колегія

Наталія Вікторівна Оніщенко – доктор психологічних наук, професор. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Харків (Україна).

Олександр Володимирович Тімченко – доктор психологічних наук, професор. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Харків (Україна).

Валерій Федорович Боснюк – кандидат психологічних наук, доцент. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Харків (Україна).

Alexis Lorenzo Ruiz – доктор психологічних наук, професор. Гаванський університет, президент Кубинського товариства психології, Гавана (Куба).

Вадим Іванович Барко – доктор психологічних наук, професор. Державний науково-дослідний інститут МВС України, Міністерство внутрішніх справ України, Харків (Україна).

Олег Матвійович Кокун – член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор. Інститут психології ім. Г.С. Костюка, Національна Академія педагогічних наук України, Київ (Україна).

Василь Олександрович Лефтеров – доктор психологічних наук, професор. Національний університет «Одеська юридична академія», Міністерство освіти і науки України, Одеса (Україна).

Василь Ілліч Осьодло – доктор психологічних наук, професор. Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Міністерство оборони України, Київ (Україна).

Наталія Дмитрівна Потапчук – доктор психологічних наук, професор. Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, Державна прикордонна служба України, Хмельницький (Україна).

Ігор Іванович Приходько – доктор психологічних наук, професор. Національна академія Національної гвардії України, Національна гвардія України, Харків (Україна).

Видання засновано у 2007 році

Виходить 2 рази на рік

Засновник і видавець

Національний університет
цивільного захисту країни

Технічний редактор

Платонов В.М. науковий
співробітник

Адреса

вул. Чернишевська, 94, Харків,
61023

Контактна інформація

Tel.: +38 (095) 139-62-64

Website: <http://dcpp.nuczu.edu.ua>

E-mail: dcpp@nuczu.edu.ua

**Свідоцтво про державну
реєстрацію видання** КВ №
24824-14764 ПР від 27.04.2021

Журнал має категорію "Б" та
входить до Переліку фахових
видань України зі
спеціальності 053 -
психологічні науки (наказ
МОН України № 530 від
06.06.2022 р.)

Затверджено до друку

Протокол засідання вченої
ради НУЦЗ України № 9 від
27.04.2023

Підписано до друку

10.05.2023

Формат 60x84/8
Папір 80 г/м²
Ум. друк. арк. 7,07
Наклад 100 прим.

© Національний університет
цивільного захисту України,
2023

UDC 159.9

The scientific journal accepts for publication original, previously unpublished empirical and theoretical research in the following areas: extreme psychology, crisis psychology, psychorehabilitation, psychocorrection

EDITORIAL BOARD

Nataliia Onishchenko Doctor of Psychological Sciences, Professor. National university of civil defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine).

Oleksandr Timchenko Doctor of Psychological Sciences, Professor. National university of civil defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine).

Valerii Bosniuk Ph.D. in Psychology, Associate Professor. National university of civil defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine).

Alexis Lorenzo Ruiz Doctor en Ciencias Psicológicas, Profesor Titular en la Facultad de Psicología. Universidad de La Habana, Cuba. Presidente Sociedad Cubana de Psicología.

Vadym Barko Doctor of Psychological Sciences, Professor. State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

Oleg Kokun Corresponding Member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Psychological Sciences, Professor. G.S. Kostyuk Institute of Psychology of National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

Vasyl Lefterov Doctor of Psychological Sciences, Professor. National University «Odessa Law Academy», Odessa (Ukraine).

Vasyl Osodlo Doctor of Psychological Sciences, Professor. National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi, Kyiv (Ukraine).

Nataliia Potapchuk Doctor of Psychological Sciences, Senior Researcher. National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytskyi, Khmelnytskyi (Ukraine).

Ihor Prykhodko Doctor of Psychological Sciences, Professor. National Academy of the National Guard of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

The issue was founded in 2007

It comes out twice a year

Founder and Publisher
National University of Civil
Defence of Ukraine

Technical editor Vladyslav
Platonov, Research Officer

Address Chernyshevskya Str., 94,
Kharkiv, Ukraine, 61023

Contact information
Tel.: +38 (095) 139-62-64
Website: <http://dcpp.nuczu.edu.ua>

E-mail: dcpp@nuczu.edu.ua

**State certificate registration of
the publication** KV № 24824-
14764 PR dated 27.04.2021

The journal is included in the
List of professional publications
of Ukraine in the specialty 053 -
psychological sciences (order of
the Ministry of Education and
Science of Ukraine № 530 from
06.06.2022).

Approved for printing Minutes
of the meeting Academic
Council for NUCD Ukraine № 9
dated 27.04.2023

Signed for print 10.05.2023

Format 60x84/8 Paper 80 g/m²
Condit. print. sheet. 7,07
Circulation 100 cop.

© National University of Civil
Defence of Ukraine, 2023